

4. Opstaan!

DOELSTELLINGEN

- De kinderen kunnen de belangrijke gebeurtenissen uit de Stille Week in goede volgorde benoemen.
- De kinderen leren meer over Pasen: het verhaal van de opstanding van Jezus.
- De kinderen verdiepen zich in delen van het paasverhaal.
- De kinderen beseffen dat Pasen de kern van het christelijk geloof is en kunnen hier creatief en met eigen woorden uiting aan geven.

(THEOLOGISCHE) ACHTERGRONDINFORMATIE

Pasen is de kern van het christelijk geloof. De kruisdood van Jezus en Zijn wederopstanding vormen samen een belangrijk thema in de christelijke theologie. Het is een onderwerp dat samenhangt met de breuk tussen God en mens en hun verzoening. En Pasen is min of meer de climax in de evangeliën. De evangeliën hebben allemaal een andere aanloop naar het paasverhaal, maar ze kennen allemaal de boodschap van de opstanding.

De gebeurtenissen van Palmпасen, de Stille Week en Pasen vonden plaats rondom het Joodse Pesach. Tijdens dit feest wordt tot op de dag van vandaag de uittocht uit Egypte gevierd. Zowel het Joodse Pesach als het christelijke Pasen zijn daarmee een feest van een nieuw begin. Tijdens de traditionele pesachmaaltijd stelt de jongste zoon aan tafel de vraag: waarom is deze nacht zo anders dan alle andere nachten? Dat is het begin van een viering rondom de uittocht uit Egypte, waarvan dan wordt verteld. In veel protestantse kerken wordt deze vraag gesteld in de liturgie van de Paasnachtviering.

In de protestantse traditie ligt het accent vooral op het sterven van Jezus. Veel mensen denken bij Pasen eerder aan het sterven en de kruisiging van Jezus dan aan Zijn opstanding. Dat is ook niet vreemd: het kruis is immers het symbool van de kerk geworden, niet het lege graf. Toch is het lege graf het teken van de verzoening en het nieuwe begin tussen God en mensen. Zonder het lege graf zou het kruis ook niets te zeggen hebben. Andersom geldt ook dat het lege graf er niet had kunnen zijn zonder de kruisdood.

VOORBEREIDING

Persoonlijke voorbereiding

Neem de achtergrondinformatie bij dit programma goed door. Daarnaast is het wenselijk om je persoonlijk voor te bereiden op deze bijeenkomst. Zo word je zelf ook 'materiaal' voor de bijeenkomst met de kinderen. Hiervoor kun je de volgende vragen gebruiken:

- Hoe beleefde je Pasen als kind?
- Is er door de jaren heen iets veranderd aan je beleving van Pasen? Zo ja, wat dan?
- Hoe belangrijk vind je het om Pasen te vieren?
- Vind je Pasen gemakkelijk om te vieren of juist moeilijk? Waarom?
- Waaraan denk je het eerst bij Pasen: aan Jezus' lijden en kruisdood of aan Zijn opstanding? Wat heeft voor jou de meeste betekenis?
- Wat zou je met de kinderen kunnen en willen delen over Pasen?

Lees ook de volgende teksten: Lucas 19: 29-40, Lucas 22: 1-23 en Lucas 22: 39 - 24: 12.

Praktische voorbereiding

Plan de bijeenkomst bij voorkeur kort na Pasen. Zorg ervoor dat je gebruik kunt maken van een ruimte in de buurt van de kerkzaal, als daar een paaskaars staat.

Geef de kinderen zo mogelijk een kopie van werkblad 4.1 mee vóór de bijeenkomst. Vraag hun dan om het werkblad thuis in te vullen. De opdracht staat op het werkblad. Het ingevulde werkblad zal besproken worden tijdens de bijeenkomst, dus geef duidelijk aan dat de kinderen het dan weer moeten meebrengen. Het is echter ook mogelijk om een vervangende opdracht te doen in plaats van werkblad 4.1 (zie *Verkenning*).

Neem een wekker en stel die zo in dat hij af zal gaan op het moment waarop de bijeenkomst begint.

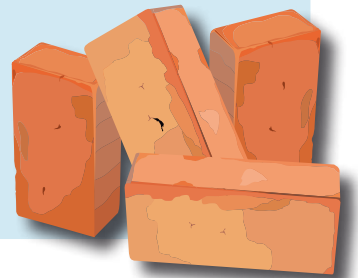
BENODIGDHEDEN

Vooraf

Hieronder vind je een opsomming van alles wat je nodig hebt voor deze bijeenkomst. Zorg ervoor dat je ruim voor het begin van de bijeenkomst klaar bent met alle voorbereidingen. Zo heb je alle tijd om aandacht te besteden aan de kinderen wanneer zij binnenkomen.

Benodigheden

- Een wekker;
- Kopieën van alle werkbladen voor alle kinderen (werkblad 4.1 mogelijk van tevoren meegegeven, zie VOORBEREIDING);
- Scharen en lijm;
- Enkele bijbels (NBV);
- Eventueel een kinderbijbel;
- Een dikke kaars voor alle kinderen;
- Knutselmateriaal om kaarsen mee te versieren, bijvoorbeeld: sierwas of lijm, glittertjes en kaarsenstiften (te koop in hobby- en speelgoedwinkels);
- Pennen en stukjes papier;
- Een grote kaars en iets om deze mee aan te steken.

PROGRAMMA

5 minuten

Opening

Heet de kinderen welkom. Als het goed is, gaat de wekker af op het moment waarop de bijeenkomst begint (zie VOORBEREIDING). Zeg dat de wekker iets te maken heeft met het onderwerp van deze bijeenkomst. Vraag of ze kunnen raden wat dat is. Geef zo nodig hints. Wanneer loopt een wekker af? Als het tijd is om op te staan. Wie is er opgestaan in de Bijbel? Wanneer was dat? Als de kinderen er dan nog niet opkomen, kun je vertellen dat het met Pasen te maken heeft. Het gaat er hier om dat de kinderen de link leggen tussen opstaan en Pasen.

10 minuten

Verkenning

De kinderen hebben wellicht vieringen rond Palmpasen, de Stille Week en Pasen meegemaakt in hun eigen kerk. Als het goed is, kennen ze de verhalen bij de verschillende momenten uit de paascyclus. Een belangrijk moment in veel vieringen tijdens de paasnacht is dat een kind vraagt: waarom is deze nacht zo anders dan alle andere nachten? Deze vraag is (in een iets andere vorm) ook terug te vinden op werkblad 4.1.

Als je werkblad 4.1 van tevoren aan de kinderen had meegegeven (zie VOORBEREIDING), vraag hun dan om het ingevulde werkblad er even bij te pakken. Bespreek samen met de kinderen wat ze hebben opgeschreven. Zo krijgen ze een beeld van hoe hun ouders Pasen beleven.

Had je werkblad 4.1 niet van tevoren uitgedeeld, dan kun je zelf de vraag aan de kinderen stellen. Op deze manier worden de kinderen gestimuleerd om hun eerste gedachten bij Pasen uit te spreken.

Ga hier niet te uitgebreid op in. Het gaat slechts om een eerste verkenning van het thema.

20 minuten

Verdieping

Deel kopieën van werkblad 4.2 en 4.3 uit. De plaatjes vormen samen het beeldverhaal van Palmzondag tot Pasen, maar ze staan nog niet in de goede volgorde. Laat de kinderen de plaatjes uitknippen en in de goede volgorde leggen. Op deze manier reconstrueren ze zelf het verhaal en leren ze de inhoud ervan. Als ze de juiste volgorde gevonden hebben, mogen ze de plaatjes opplakken. (De goede volgorde is ECAGBFD.)

Als de kinderen het verhaal niet goed genoeg kennen, kunnen ze hier problemen mee hebben. In dat geval mogen ze onderling overleggen. Op die manier kunnen ze de stukjes kennis die ze hebben, uitwisselen en samenvoegen. Verder staat op werkblad 4.3 ook waar de gebeurtenissen in de Bijbel zijn terug te vinden. Deze teksten kunnen ze opzoeken. Mochten ze er dan nog niet uitkomen, dan kun je het verhaal in je eigen woorden navertellen of het voorlezen uit een kinderbijbel.

Vraag de kinderen kort naar wat zij van het hele verhaal vinden. Wat valt hun op? Wat vinden ze mooi? Wat snappen ze niet? Wat staat hen tegen?

20 minuten

Verwerking

Vertel dat er in de kerk een speciaal symbool is dat elke zondag herinnert aan het verhaal dat zij zojuist hebben samengesteld – en dan met name aan de ontknoping: de opstanding van Jezus. Weten de kinderen welk symbool dit is? Het is de paaskaars. Ga zo mogelijk met de kinderen naar de kerkzaal om even te kijken naar de paaskaars. Als dit in jullie kerk geen gebruik is, vertel dan dat er in veel kerken een paaskaars voor in de kerk staat, die elke zondag brandt.

Vraag de kinderen of ze weten waarom deze kaars wordt gebrand. Leg uit dat het licht van de paaskaars symboliseert dat Jezus nog altijd in ons midden is en voortleeft omdat Hij is opgestaan. Vertel de kinderen dat de paaskaars elke week brandt, omdat Jezus' opstanding het belangrijkste onderdeel is van het christelijk geloof. Wij mogen leven in het licht van de paaskaars. Dat licht staat voor Jezus die de mensen weer met God heeft samengebracht. Het licht herinnert elke zondag weer aan Gods liefde voor mensen. Die liefde heeft Jezus laten zien en die wil Hij nog steeds laten zien. Zo kunnen we zeggen dat Jezus is opgestaan en nog steeds leeft – voor altijd.

Deel de kaarsen uit. Vertel de kinderen dat ze hun eigen Paaskaars mogen maken. Deel knutselmateriaal uit en laat de kinderen hun kaarsen versieren.

Deel pennen en papier uit. Vraag de kinderen om op te schrijven voor wie of wat zij graag zouden willen 'opstaan' op zo'n manier dat Jezus daar blij mee zou zijn, omdat het iets zou laten zien van de liefde van God voor mensen. Nodig de kinderen uit om dit met elkaar te delen.

5 minuten

Afsluiting

Zet de grote kaars weer op tafel en steek deze aan. Vraag de kinderen om hun eigen paaskaars aan te steken aan de grote kaars. Laat de kinderen om beurten nogmaals noemen voor wie of wat zij graag zouden willen 'opstaan'. Vraag de kinderen dan om heel even stil te zijn. Blaas vervolgens samen alle kaarsen uit.

Geef aan dat de kinderen hun paaskaars mee naar huis mogen nemen. Nodig de kinderen uit om de kaars te laten zien aan hun ouders of opvoeders en hun te vragen voor wie of wat zij graag zouden willen 'opstaan'.

Bedank de kinderen voor hun aanwezigheid en hun inzet. Tot de volgende keer!

BIJLAGEN

1. Werkblad 4.1 – Anders dan anders
2. Werkblad 4.2 – Beeldverhaal (1)
3. Werkblad 4.3 – Beeldverhaal (2)